

Så räddar vi sånglärkornas häckning i vallarna!

Fram till mitten av 1990-talet skördades vallarna i Sverige genom slåtter och torkning av hö men idag dominerar konservering som ensilage. Vallarna kan därmed slås tidigare i växternas utveckling när näringsinnehållet är som störst, något som inträffar före maj månads utgång i södra Sverige. Detta innebär dock problem för en del fåglar, däribland sånglärkorna.

Sånglärkan är vanligast av de tättingar som häckar på stora öppna fält. När första skörden tas i slutet av maj i mellersta och södra Sverige har sånglärkorna i regel nykläckta ungar i bona. Det betyder att nästan alla bon med sånglärka i vallarna förstörs. Även andra fågelarter som häckar i vallarna får sina bon påverkade på liknande sätt. Det är alltså mycket angeläget att finna metoder som minskar skadorna på häckande fåglar i vallarna samtidigt som lantbrukarnas skörd av ensilage inte påverkas i alltför hög grad.

Försök med samlad häckningsplats

Kvismare fågelstation verkar mitt i ett stort jordbruksområde och vi i personalen hade tidigare studerat lärkans förekomst i fälten. Nu ville vi försöka hitta lösningar på problemet med bona i vallarna.

Sånglärkor undviker närhet till trädridåer och skogskanter. Eftersom fåglarnas näringssök kan ske flera hundra meter från boet har den exakta placeringen av boet troligen ingen större betydelse. Det borde alltså vara möjligt att på den stora homogena gräsyta som en vall utgör försöka koncentrera lärkbona och därmed samla större delen av häckningarna till en begränsad del av fältet.

Studierna bedrevs på stora fält med ensilagegröda utan kontakt med trädridåer. På en del av fältet plöjdes en provyta upp med en konventionell plog (bild 1). Jordsträngen lockade lärkorna genom att gräset var kortare eller inte alls fanns där. Det var därmed lättare att vistas där och att näringssöka. På fältet markerades

Bild 1. Bild av ett plöjt stråk i vallen.

Tabell 1. Redovisning av inventering på vallåker på Hammars gård, Sköllersta. I tabellen anges antal observerade lärkor i respektive stråk per inventeringsomgång

Datum	Stråk 1	Stråk 2	Stråk 3	Stråk 4
	Låg jordsträng	Hög jordsträng	Kontroll, ej plöjt	Kontroll, ej plöjt
8 maj	11	8	2	3
12 maj	2	8	1	0
17 maj	4	5	1	1
22 maj	4	8	0	1
27 maj	5	4	1	0
1 juni	3	4	1	2
7 juni	5	3	1	2
12 juni	7	5	1	1
17 juni	3	3	1	0
Summa	44	48	9	10
Medeltal	4,9	5,3	1,0	1,1
Std. avv.	5,66	3,54	0,71	2,12

Skillnaden mellan stråk 1 och stråk 3 respektive 4 är statistiskt signifikant ($t = 6,34$, $P < 0,01$). Det gäller också stråk 2 och stråk 3 respektive 4. Någon säker skillnad kan inte konstateras mellan stråk 1 och 2 ($t = 1,26$, $P < 0,2$). Jordsträngens höjd har alltså inte någon betydelse, vilket underlättar arbetet med anläggningen.

också en orörd kontrolllyta som skördades som vanligt. Lärkornas frekvens följdes sedan upp genom taxering av prov- respektive kontrolllytan. Metodiken var i huvudsak linjetaxering där en bredd på 40 m på vardera sidan om linjen ingick.

Plöjd yta gav tydlig skillnad

Här redovisas endast ett försök på Hammars gård, Sköllersta kommun år 2022. Försöksytan var belägen strax sydost om gården. Två stråk plöjdes, ett i markhöjd och ett förhöjt ca 30–50 cm. Två kontrollstråk av samma längd markerades

mitt på fältet väster om de plöjda stråken. Resultatet av inventeringen som gjordes vid nio tillfällen framgår av tabell 1. Vallarna, inklusive kontrolllytorna, skördades 20 juni. Ett liknande försök 2021 gav samma resultat.

Förslag till ersättningsystem för senarelagd skörd

För att snabbt kunna tillgodogöra sig den här redovisade kunskapen och få effekt på fåglarnas häckning samt få till stånd åtgärder för att minska skadorna

Forts. nästa sida

på sånglärkan och andra vallhäckande fågelarter föreslår vi en utvidgning av jordbruksstödet.

För gårdar där näringsrikt vallfoder behöver skördas kan stödet kallas Skyddszon med jordsträng. Som visats i vår studie går det att koncentrera häckningarna av sånglärka till vallgröda i anslutning till plöjda stråk. Längden bör vara lika med det plöjda stråkets längd, bredden bör inte vara mindre än två gånger 40 m plus jordsträng och detta område får skördas tidigast 1 juli. Det är inga begränsningar i tidpunkten för skörd av återväxten. Minimiarealen på åkerskiften med den här typen av skyddszon bör vara minst 10 ha och de bör ligga i Götaland eller Svealand. Den plöjda jordsträngen behöver harvas varje år under vallens liggtid, så att mineraljord alltid kommer i dagen.

Ersättningen föreslås bli 4 000 kr/ha årligen för området med senarelagd skörd plus jordsträng, och kan vara en del av jordbruksstöden från Jordbruksverket.

Vallsortprovning 2023

I och med att Magnus Halling har gått i pension tar Boel Sandström och Niklas Zeiner över huvudansvaret för vallsortprovningen. Vid årsskiftet 2022/2023 har växtodlingsdelen av Institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap (NJV) och Institutionen för växtproduktionsekologi (VPE) organisatoriskt blivit en institution (VPE). Vi kommer att jobba för en effektiv och enhetlig sortprovning över alla odlingsområden. En del av detta arbete är att vi nu har en gemensam funktionsbrevlåda, sortprovning@slu.se som kontaktväg. En annan del är att det nu finns en valideringsgrupp för vall som bedömer försökens lämplighet att ingå som underlag för försöksresultat. Gruppen består av sortprovningens medlemmar, Boel Sandström, Ortrud Jäck, Niklas Zeiner och Fereshteh Nazari, samt representanter från sortföreträdare och förädlare.

Under 2022 genomfördes totalt ca 50 vallförsök. Av dessa kasserades totalt fem försök (två med rödklöver och ett med vitklöver i mellersta Sverige, två med rödklöver i norra Sverige) p.g.a. utvintring och ojämna försöksresultat. Ytterligare sex försök togs inte med i seriesammanställningen på grund av osäkerhet i skördeuppskattningen. Den officiella värdeprovningen (VCU) för intagning till svenska sortlistan har blivit klar för en sort av engelskt rajgräs (SW PR1007), två rajsvingelsorter (SW FE4001, SW FE4002), en rödklöversort (SW Å RK12012) och två timotejsorter (SW TT2005, SW TT2006). Detta innebär att SLU skriver ett yttrande om sortens egenskaper jämfört med andra sorter på svenska sortlistan. Yttrandet är sedan ett underlag för Jordbruksverket inför beslut om vilka sorter som tas in på svenska sortlistan.

Under 2023 kommer inga blåusernförsök att anläggas i södra/mellersta Sverige och inga rödklöverförsök i norra Sverige. Detta beror på att inga eller för få sorter har anmälts till provning.

Försöken i Lilla Böslid och Torslunda fortsätter under året med fyra skördar, nu både i vallår I och II. Rödklöverförsöken i södra/mellersta Sverige fortsätter med en första skörd i vallår III.

Du hittar seriesammanställningar över tio år för arterna rödklöver, vitklöver, blåusern, timotej, ängssvingel/rörsvingel och engelskt rajgräs/rajsvingel i södra och mellersta Sverige samt

För vallar som skördas för dikor och hästar där kravet på högt näringsvärde inte är lika stort behövs ingen jordsträng och vi föreslår en senareläggning av skörden på hela arealen till 1 juli. Ett jordbruksstöd föreslås då utgå med 3 000 kr/hektar. Arealen bör i dessa fall vara minst 7 hektar för att komma ifråga.

Jan Sondell & Stefan Thorsell,

tel: 070-318 85 93,

e-post: jan.sondell@telia.com

Lästips

Sondell, J. & Thorsell, S. 2023. Så räddar vi sånglärkornas häckning i vallarna! Sveriges lantbruksuniversitet. Institutionen för växtproduktionsekologi. Rapport 34, 142–145.

Niklas Zeiner och Boel Sandström som numera arbetar med sortprovningen i vallväxter.

över fem år för rödklöver och timotej/ängssvingel/rörsvingel i norra Sverige på hemsidan nedan under Lästips.

Niklas Zeiner, SLU, Institutionen för växtproduktionsekologi, Uppsala, tel: 076-126 82 96,

e-post: niklas.zeiner@slu.se, sortprovning@slu.se

Boel Sandström, SLU, Institutionen för växtproduktionsekologi, Umeå, tel: 090-786 87 39,

e-post: boel.sandstrom@slu.se, sortprovning@slu.se

Lästips

Man kan filtrera efter vallförsök på följande hemsida för att få fram sortprovningens resultat: <https://www.slu.se/fakulteter/nj/om-fakulteten/centrumbildningar-och-storre-forskningsplattformar/faltforsk/resultat/serier/>

Timotej eller svingel? – samodlings- och utfodringsförsök

Gräs som samodlas konkurrerar olika med varandra beroende på vilka sorter av de olika arterna som samodlas. I en ny försöksserie visar sig ängssvingeln Tored vara mycket mer konkurrensstark i samodling med olika timotejsorter jämfört med vad tidigare ängssvingelsorter visat. Med Tored har skillnaden i avkastning vid samodling med timotej minskat mellan ängssvingel och rörsvingel, jämfört med tidigare studier. Parallellt med odlingsförsöken gjordes också ett utfodringsförsök.

Försöksfoder till utfodringsförsök med timotej, ängssvingel och rörsvingel på slag inför skörd.

Försöksserien L6-6031, ”Timotejsorters konkurrensförmåga”, som avslutades 2011, visade att olika timotejsorter har olika konkurrensförmåga vid samodling med andra gräs, som ängssvingel och rörsvingelhybrid. De tidiga timotejsorterna Switch och Grindstad visade sig ha bättre konkurrensförmåga och större avkastning än övriga timotejsorter i försöket.

Lantmännen har sedan dess introducerat två nya timotejsorter på marknaden, en tidig, Rakel och en sen, Tryggve, och dessutom en ny ängssvingelsort, Tored, som har visat stark konkurrenskraft i sortprovning och praktisk odling. Därför startades år 2017 en ny, mindre försöksserie gällande timotejsorters konkurrensförmåga i samodling med ängssvingel Tored och med rörsvingel Swaj.

Fältförsök

Två försök anlades, ett på Nötcenter Viken, Falköping 2017 och ett på Rådde, Länghem 2018. De nya timotejsorterna Rakel och Tryggve testades tillsammans med timotejsorten Switch i samodling med den nya ängssvingeln Tored och med rörsvingeln Swaj. Försöken skördades i tre år med tre skördar per år. I samband med skörd utfördes ledvisa botaniska analyser. Avkastningen mättes i kg torrs substans per hektar.

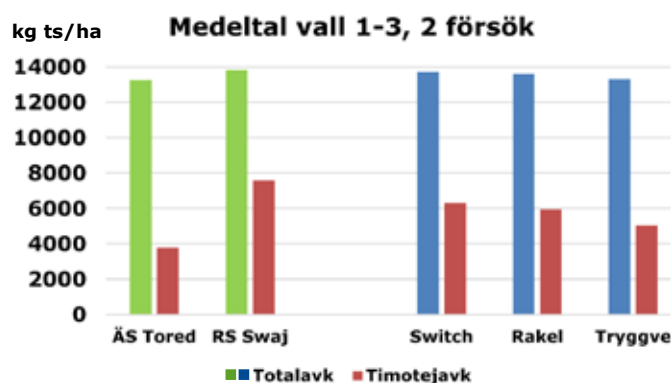
Utsädesmängden för timotej var 20 miljoner grobara frön per hektar och för ängssvingel och rörsvingel 10 miljoner grobara frön per hektar, vilket för alla arter innebär ca 10 kg per hektar. Kvävegödsling gavs med 100, 80 respektive 60 kg per hektar till de tre delskördarna.

Små skillnader mellan timotejsorterna

Figur 1 visar avkastningen totalt samt för bara timotej för de tre delskördarna som ett medeltal av tre år och två försöksplatser. Timotejavkastningen för leden med ängssvingel och rörsvingel skiljer sig åt, då ängssvingeln konkurrerade mera med timotejen än vad rörsvingeln gjorde. Rörsvingelleden hade ändå ca 500 kg

större total avkastning än ängssvingelleden per hektar, men med en högre andel timotej än i ängssvingelblandningarna, ca 55 % jämfört med ca 30 %.

Om man ser på de studerade timotejsorternas inbördes förhållande vad beträffar timotejavkastning, så uppvisar de samma resultat för samodling med rörsvingel Swaj som med ängssvingel Tored, med en tendens till större totalskörd och större timotejsskörd för de tidiga sorterna Switch och Rakel jämfört med den senare sorten Tryggve.

Figur 1. Lantmännen konkurrensförsök. Totalavkastning och timotejavkastning för tre delskördar. Medeltal för vallår 1-3 för två platser.

Utfodringsförsök med olika gräsarter

Samtidigt som ovanstående växtodlingsförsök pågick, genomförde Lantmännen tillsammans med SLU ett utfodringsförsök på Nötcenter Viken 2019. Detta försök presenterades i Svenska Vallbrev 2023:2.

Resultaten från det försöket visade att

- det inte fanns någon skillnad i foderintag mellan gräsen i lagen av de olika arterna, men de kor som åt timotej hade en tendens till bättre fodereffektivitet.
- kor som fick rörsvingel gjorde fler besök i foderstationerna och åt längre tid än de som fick timotej.
- kor som fick timotej gav signifikant större avkastning i kg mjölk och kg ECM än de som fick rörsvingel.
- kor som fick timotej och ängssvingel gav större avkastning i kg protein och lägre ureahalt i mjölken vilket tyder på en effektivare proteinomsättning än med timotej och rörsvingel.

Nya sorter kräver nya försök

Det är viktigt att göra den här typen av försök när det kommer nya sorter. Vi ser att det kan skilja mellan olika sorters egenskaper inom samma art. Exempel på det är tidigare observerade skillnader mellan timotejsorterna Switch och Ragnar, mellan ängssvingelsorterna Sigmund och Tored samt mellan rörsvingel och rörsvingelhybrid.

Det intressanta i de ovan presenterade fältförsöken är framför allt ängssvingeln Toreds konkurrensförmåga. I försöksserien L6-6031, där ängssvingeln Sigmund var med, tog Sigmund inte alls plats på samma sätt som Tored gjort här. Tidigare vallinventeringar från bl.a. HS Jönköping och HS Halland har visat att ängssvingelsorter som Sigmund och Minto m.fl. inte kunde konkurrera i blandningarna. Andelen i fält var ca halva andelen jämfört med andelen i fröblandningen. Nyare vallinventeringar från Lantmännen visar att Tored har samma andel i fält som i den ursprungliga vallfröblandningen. Sorten är alltså mycket konkurrensstark och har också stor avkastning. I blandning med timotej har den närmast sig rörsvingeln i avkastning. Rör-

Forts. nästa sida

svingelns avkastningspotential syns framför allt i vall II och framåt. Timotejens konkurrensförmåga har ett samband med sortens tidighet, vilket också syns i de här försöken, om än inte lika tydligt som i tidigare försök.

Vid utfodring till högvastande mjölkkor verkar ängssvingel ha bättre smältbarhet än rörsvingel, men sämre än timotej. Skillnaden i smältbarhet beror, som tidigare beskrivits i Svenska Vallbrev 2023:2, troligen på hur ligninet i fiberväggen är bundet. Samtidigt är rörsvingel en populär vallväxt tack vare sin förmåga att ge skörd även under torra förhållanden. Det är troligen de hårda bindningarna av ligninet som ger arten dess torktålighet och höga skördepotential även under tuffa förhållanden.

Per-Anders Andersson, Lantmännen Växtråd,

tel: 010-556 20 85,

e-post: per-anders.andersson@lantmannen.com

Cecilia Lindahl, Lantmännen Lantbruk, tel: 010-556 91 22,

e-post: cecilia.lindahl@lantmannen.com

Lästips

Jansson, J. 2011. Timotejsorters konkurrensförmåga, L6-6031. Försöksrapport 2011. För Mellansvenska försökssamarbetet och Svensk Raps, 89-95. [https://www.ffe.slu.se/Webdata/\\$serie/06F5R2011Timotejsorters_konkurrensfoermaaga.pdf](https://www.ffe.slu.se/Webdata/$serie/06F5R2011Timotejsorters_konkurrensfoermaaga.pdf)

Foto: Cecilia Lindahl

Kor i försöksladugården på Viken som utfodras med ensilage av timotej, ängssvingel eller rörsvingel.

Toppkandidater tävlar om att bli Årets Vallmästare 2023

Nu är det klart vilka tre gårdar som har gått till final i tävlingen Årets Vallmästare. Vinnaren tillkännages av tidningarna Husdjur och Nötkött på webben den 8 juni och i nästa Vallbrev. De tre slutkandidaterna, två mjölkgårdar och en avelsbesättning med köttdjur, hade alla ekologisk produktion under förra vallsäsongen.

På **Fogdegården** i Skövde lade familjen Bengtsson vid årsskiftet 2022/2023 om från ekologisk till konventionell produktion. De har 110 kor som producerar i genomsnitt ca 12 000 kg ECM. Omläggningen innebär inga förändringar i vallstrategin, förutom att vallarealen kommer att minska något under några år. Gården satsar på lusern på sina lerjordar. Sedan de började för några år sedan har de sett stor skillnad i vallens tillväxt. De har också gått över från tre till fyra skördar för att hålla upp smältbarheten i lusernen.

Den andra finalisten är **Olasgård** i Varberg, som också bytt från tre till fyra skördar. Detta gjordes efter torkan 2018. Familjen Lagerstedt har 180 årskor och en avkastning på 12 800 kg ECM. Gården lyckas bra med vallens baljväxthalt och har mycket jämna näringsvärden på alla skördar. De är mycket noga vid

packningen av plansilon och behöver sällan kassera något ensilage. Sedan förra året odlas även ekologisk fodermais på gården. I **Västraby Blåkulla** i Broby har Daniel Emitslöf en avelsbesättning med 70 dikor av raserna angus och dexter. Gården har en regenerativ strategi och samtliga djur får enbart grovfoder. Dikorna får en grövre mix med inblandning av halm eller sent skördad vall. Målet är att all åkerareal ska ha långliggande vallar. Enbart djur som inte duger till försäljning eller avel går till slakt. Tjurarnas tillväxt efter avvänjning är 1 400 till 1 775 g per dag och ettårsvikten mellan 480 och 621 kg, korrigerad vikt.

Vinnaren av Årets Vallmästare 2023 kommer att presenteras i en längre text i tidningarna Husdjur och Nötkött runt midsommar och prisutdelningen sker under Borgeby Fältdagar veckan därpå.

Årets Vallmästare arrangeras av Husdjur och Nötkött tillsammans med Svenska Vallföreningen, Gård & Djurhälsan, SLU och Växa Sverige.

Linda Grimstedt, Tidningen Husdjur, tel: 010-471 09 42, e-post: linda.grimstedt@vxa.se

Fältvandring

tisdagen den 16 maj 18.30 – Fjälöv

Besök i fält hos två vallodlare med mjölkproduktion. Vi träffas hos Ola & Eskil Carlsson på gården i Norrevång. Hos grannen Per Nilsson ser vi olika vallkoncept. Mats Håkansson, HIR Skåne, medverkar. Roger Mårtensson, KLS Ugglarps, bjuder på grillat. **Anmälan** till Ola Carlsson tel/SMS 070-670 14 44.

Välkomna!

Styrelsen Skånska Vallföreningen

Träffpunkt Svenska Vallföreningen på Borgeby Fältdagar 28-29 juni

Grazing4AgroEcology – ett nytt europeiskt betesprojekt där Svenska Vallföreningen och SLU medverkar från Sverige. Vi berättar om starten av projektet.

Hjärtligt välkomna!
Svenska Vallföreningen

Grazing4AgroEcology – EU-projekt för ökad betesdrift

Grazing4AgroEcology (G4AE) är ett EU-finansierat projekt för att stödja lantbrukare i betesbaserad djurhållning och sprida kunskap om framgångsrika metoder för effektiv betesdrift. Målet är att vända trenden med minskande bete. G4AE pågår september 2022–februari 2026 med deltagare från åtta EU-länder. Svenska partners är SLU och Svenska Vallföreningen. Genom projektet finns stora möjligheter att öka kunskapsnivån inom såväl rådgivning, forskning som praktiskt genomförande gällande bete.

Sverige med i stort EU-projekt om bete

Våra europeiska betesmarker har värden som har skapats över lång tid genom hårt arbete av otaliga lantbrukare. Markerna ger högkvalitativa livsmedel i form av mjölk och kött. För närvarande minskar betesarealen i Europa. Den har minskat med 10 till 20 procent under de senaste tio åren, vilket utgör ett hot mot ömtåliga ekosystem.

Grazing4AgroEcology (G4AE) finansieras av EU:s forsknings- och innovationsprogram, Horizon Europe, där en viktig del är att stimulera kontakten mellan forskning och praktik, exempelvis via projekt med aktörer från olika sektorer och genom nätverk med olika teman. Projektet ska gynna miljön, djuren och samhället, samt producera hälsosam mat med liten påverkan på naturens resurser. G4AE inriktar sig också på EU:s s.k. Green Deal-mål om att gynna biologisk mångfald samt minska näringsförluster och växthusgasutsläpp.

G4AE...

- är ett europeiskt tematiskt nätverk med deltagande från åtta länder: **Tyskland, Irland, Nederländerna, Rumänien, Frankrike, Sverige, Italien och Portugal**
- sprider metoder för betesdrift genom ökat **kunskapsutbyte** mellan praktik och forskning och mellan länder
- samlar olika intressenter: **bönder, forskare, rådgivare och lärare** från de deltagande länderna
- har **15 samarbetsgårdar** i varje land. Lantbrukarna får möjlighet att utvecklas och bidra med sin erfarenhet vid möten på gårdarna
- handlar om lönsamt åkermarksbete och naturbete, parasiter, rovdjur, kolinlagring, konsumentkontakt, biologisk mångfald m.m.

Informationsspridning, nätverk och möten

I projektet ska vi ta fram goda exempel som ska förmedlas via faktablad, nyhetsbrev, videor m.m. Grupper av lantbrukare och branschfolk ska få möjlighet att delta i nätverkande och utbyte nationellt och internationellt samt ta del av expertmöten, seminarier, webinarier, fältvandringar och läromedel.

15 svenska gårdar och 25 unga bönder

Centralt i projektet är femton utvalda samarbetsgårdar per land. Olika produktionsinriktningar finns representerade, mjölk, nötkött- och lammkött samt konventionell och ekologisk produktion. Flera av deltagarna är aktiva i lantbruksföreningar eller i utveckling och forskning. De har också olika intresseområden eller specialiteter såsom rotationsbete, naturbete, ranchdrift, rovdjursproblem, parasitproblem, kolinlagring, gårdsförsäljning och konsumentkontakt samt olika tekniska och praktiska lösningar för sin betesdrift.

De svenska samarbetsgårdarna finns fördelade över landet.

Foto: Linda af Geijerstam

Gårdarna kommer att medverka med goda exempel och gårdsbesök och lantbrukarna får tillgång till nätverk, betesexperter och olika typer av möten.

Unga lantbrukare är en viktig målgrupp. En utvald grupp om 25 personer som är innovativa och framåtblickande, yngre än 40 år och studerande eller verksamma inom jordbruk/rådgivning sedan högst tre år kommer att få möjlighet att delta i diskussionsmöten om bete. Några får också möjlighet att vara med på expertmöten utomlands.

Hitta information om bete och om projektet

Vill du vara med och forma framtidens livsmedelsproduktion inom ramen för detta projekt? Kontakta då någon av oss som undertecknat. Vi är projektets nationella partners från SLU och Svenska Vallföreningen.

Foto: Nilla Nilsson-Linde

Följ projektet via hemsidan www.g4ae.eu/ där du kan prenumerera på vårt nyhetsbrev och hitta länkar till olika sociala media!

Nilla Nilsson-Linde, SLU, Inst. för växtproduktionsekologi, tel: 018-67 14 31, e-post: nilla.nilsson-linde@slu.se

Anna Hessle, SLU, Inst. för husdjurens miljö och hälsa, tel: 0511-671 43, e-post: anna.hessle@slu.se

Linda af Geijerstam, Svenska Vallföreningen, tel: 076-111 21 23, e-post: linda.af.geijerstam@gmail.com

Lästips

af Geijerstam, L., Hessle, A. & Nilsson-Linde, N. 2023. Grazing 4AgroEcology – europeiskt projekt stödjer lantbrukare i betesbaserad djurhållning. Sveriges lantbruksuniversitet. Institutionen för växtproduktionsekologi. Rapport 34, 182–183.

Besök vår "One stop newsletter shop" och prenumerera på vårt nyhetsbrev.

Hemsidan för Grazing4AgroEcology.

Forts. nästa sida

Vad tycker du om bete? Fyll i vår enkät!

Som ett led i att kartlägga inställningen till bete och betesdrift uppmuntras du att svara på en kort enkät via

<https://sv.surveymonkey.com/r/G4AE-Swedish?>
eller prova att googla ”surveymonkey g4ae”.

Enkäten är anonym och resultaten kommer endast att publiceras i sammanställd form. Ett brett deltagande kommer att säkerställa att vi får tillförlitlig information.

Det vore bra om du kunde fylla i enkäten så snart som möjligt under maj. Det tar ca 5–10 minuter.

Resa till tyska betesdagar

I år anordnas ”Grazing days” i norra Tyskland 21–22 juni med speciellt fokus på studerande eller verksamma inom jordbruk/rådgivning som är yngre än 40 år. Hör av dig till projektledningen om du är intresserad av att åka!

Glöm inte att
anmäla dig!

Sommarmöte 2023 på Österlen 20–21 juli

Från frö till foderbord –

Vi ses i sommar där himlen möter havet!

Samling på Bollerups Lantbruksinstitut och Naturbruksgymnasium i Tomelilla. Program finns på www.svenskavall.se och i Svenska Vallbrev 2023:2.

Anmälan senast 31 maj. Boka boende snarast!

Skånska Vallföreningen hälsar Välkommen!

SVENSKA VALLBREV kommer ut med sju nummer 2023.

Manusstopp
Nr 4 11 maj

Utgivning
9 juni

Redaktionskommitté: Nilla Nilsson-Linde, ansvarig utgivare,
tel: 070-662 74 05, e-post: nilla.nilsson-linde@slu.se
Gun Bernes, tel: 070-296 51 89, e-post: gun.bernes@slu.se

Redaktion och layout: Irène Persson,
tel: 070-616 66 27, e-post: irenee.persson@gmail.com

Vill du bli medlem i Svenska Vallföreningen? Betala 550 kr till
pg. 72 27 23-4 eller bg. 108-9705 och ange namn och adress.

ISSN 1653-8064

Konservera det egenproducerade grovfodret med Safesil

Safesil[®] PRO

Läs mer på safesil.se

SALINITY AB
031 - 309 25 00
info@salinity.com
order@salinity.com

Safesil[®]
Ett svenskt ensileringsmedel

Maximera näringsinnehåll och
kvalitet i din förstaskörd!

Ett ensileringsmedel minimerar
ts-förlusterna och bevarar en
större mängd näring i form av
lättlösliga kolhydrater och hög-
kvalitativt protein. På köpet
säkrar du din hygieniska kvalitet.

Kontakta din säljare om du vill veta mer!

Lantmännen

Förlänger
hållbarheten

Håll mixen fräsch med FreshFoss!

FreshFoss motverkar varmgång i mixen
och bevarar fodrets näringsvärde.

SVENSKA
FODER